

Werken in verticale groepen kan veel voordelen bieden. Het vraagt echter ook iets extra's van de kinderopvang en pedagogisch medewerkers. Er is meer aandacht nodig voor de (ontwikkelings)behoefte van elk kind in de groep. Ofwel: extra aandacht voor pedagogische kwaliteit in de verticale groep is noodzakelijk.

'Speciaal (voor) verticaal' bestaat uit een reeks producten waarmee organisaties zelf aan de slag kunnen om de kwaliteit van hun verticale groepen te versterken. De instrumenten zijn samen met kinderopvangorganisaties ontwikkeld en getest na een grondige analyse van alle aspecten die specifiek voor verticale groepen bij de pedagogische kwaliteit een rol spelen.

Bestellen

Het totaalpakket 'Speciaal (voor) verticaal' kunt u bestellen bij JSO door:

1. Het bestelformulier in te vullen op www.jso.nl/verticaal én
2. € 20,- over te maken op rekeningnummer 300691 t.n.v. JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding te Gouda onder vermelding van 'bestelnummer 29'.

Na ontvangst van bestelformulier én betaling ontvangt u binnen 2 weken de DVD en een brief met uw inlogcode. Met deze inlogcode kunt u vervolgens via de website van JSO alle producten bekijken en downloaden. Ook vindt u er actuele informatie en nieuws.

Het project versterken kwaliteit verticale groepen is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wilt u meer weten over '**Speciaal (voor) verticaal**', de producten of de mogelijkheden voor uw organisatie? Neem contact op met Jeanne van Berkel, **T** 0182 547888, **E** j.van.berkel@jso.nl of kijk op www.jso.nl/verticaal

Speciaal (voor) verticaal

Versterken kwaliteit verticale groepen

Speciaal (voor) verticaal

Versterken kwaliteit verticale groepen

Speciaal (voor) verticaal

Versterken kwaliteit verticale groepen

Werken in verticale groepen vergt specifieke vaardigheden van pedagogisch medewerkers. De organisatie van de groep, het inspelen op de verschillende specifieke (ontwikkelings)vragen, de verzorging: het zijn aspecten die niet altijd gemakkelijk te combineren zijn, zo blijkt ook uit onderzoek¹. Tegelijk verrijkt het samenzijn van baby's en peuters juist het speelplezier en de ontwikkeling van kinderen. En is het gewoon leuk en afwisselend om met verschillende leeftijdsgroepen te werken!

Voordelen en pedagogische kwaliteit

De voordelen van werken met verticale groepen zijn legio:

- Kinderen van verschillende leeftijden komen met elkaar in contact.
- Kinderen leren van elkaar vanuit verschillende rollen.
- Broertjes en zusjes kunnen in een groep geplaatst worden.
- Kinderen blijven gedurende lange tijd in dezelfde groep, met vaste medewerkers.

Als bijkomend organisatorisch voordeel vergemakkelijkt het werken in verticale groepen een efficiënte planning en plaatsing van kinderen.

Werken met verticale groepen is wel een andere manier van werken. Er is extra aandacht nodig voor de (ontwikkelings)behoefte van elk kind in de groep. Ofwel: extra aandacht voor pedagogische kwaliteit in de verticale groep is noodzakelijk.

In een **verticale groep** zitten kinderen van verschillende leeftijden. Er is sprake van een verticale groep als er in de groep kinderen van 0 tot 4 jaar zitten met een leeftijdsverschil van ten minste 2 jaar. Juist dat leeftijdsverschil vereist de extra aandacht voor de verschillende (ontwikkelings)behoefte van de kinderen. In de praktijk bestaan diverse varianten van verticale groepen, zoals dreumes- en peutergroepen van 1 tot 4 jaar, combi-groepen voor baby's en peuters van 0 tot 3 jaar en groepen peuters van 1,5 tot 4 jaar.

Succesfactoren bij de inzet van 'Speciaal (voor) verticaal':

- Sluit aan bij de dagelijkse praktijk;
- Benut de informatie om er specifiek op uw locatie / groep mee aan de slag te gaan;
- Ga in op nieuwe vragen en draag resultaten uit;
- Besteed aandacht aan borgen: leg goede ervaringen vast, verwerk ze bijvoorbeeld in het pedagogisch werkplan, presenteer ervaringen op een teamvergadering of ouderavond.

Praktische instrumenten en producten

'Speciaal (voor) verticaal' bestaat uit een reeks producten waarmee organisaties zelf aan de slag kunnen om de kwaliteit van hun verticale groepen te versterken. Bijvoorbeeld een quickscan, waarmee medewerkers hun situatie kunnen analyseren en verbeterpunten in kaart kunnen brengen. Daarnaast zijn diverse instrumenten beschikbaar voor het werken in verticale groepen.

De instrumenten zijn samen met kinderopvangorganisaties ontwikkeld na een grondige analyse van alle aspecten die specifiek voor verticale groepen bij de pedagogische kwaliteit een rol spelen. In vijf pilots zijn de producten getest. De ervaringen zijn in de definitieve instrumenten verwerkt:

Notitie "Dat wat ertoe doet versterken"

Quickscan, waarmee medewerkers hun verticale groep analyseren en verbeterpunten in kaart brengen.
Handleiding voor leidinggevende om een plan van aanpak samen te stellen.

Praktische instrumenten voor pedagogisch medewerkers, leidinggevenden/staf t.a.v.:

1. **Pedagogische visie:** pedagogisch beleid en verticaal werken;
2. **Ruimte en inrichting;**
3. **Dagprogramma:**
4. **Teamwork** realiseren.

Daarnaast zijn er twee deskundigheidsbevorderende instrumenten ontwikkeld:

5. **Workshop** 'Omslag naar of start van verticale groepen': voor startende verticale groepen of organisaties die overgaan tot het invoeren van verticale groepen.
6. **Training** 'Inspelen op verticaal': een training van drie dagdelen voor pedagogisch medewerkers.²
Hoe te focussen op ieder individueel kind én de groep als geheel?

DVD met observatie- en inspiratiefragmenten uit de praktijk. De films zijn bedoeld om met elkaar in gesprek te gaan en ideeën op te doen. Inclusief instructiekaart met tips voor het gebruik van de DVD.

Inspiratieboekje met zes voorbeelden hoe verticale groepen kunnen werken aan structuur, programma, werkafspraken maken in het team, etc.

De producten kunnen afzonderlijk of in onderlinge samenhang ingezet worden. De dagelijkse praktijk staat centraal in alle producten.

(1) NCKO rapport 'Pedagogische kwaliteit van de opvang van 0- tot 4-jarigen in Nederlandse kinderdagverblijven', mei 2009

(2) De training 'Inspelen op verticaal' is afzonderlijk af te nemen bij JSO